

دائرة مخصوصه

درسمادتده باب على جوارنده

محل اداره :

مشرق افغان

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوييه
قبول اولنور

درج ايده بن آثار اعاده اولنور

ديره، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياستمانده ربا لخاصه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مدني احوال و شئونه اسلاميه و نه بحث ايدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلي

سنه لکي التي آيلني

ممالك عثمانيه	ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۰۵	۳۰۵	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلي :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسي

۱۰ تموز ۳۲۴

درسمادتده نسخه سي ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوي

۲۰ غروش فضله آلنير

عدد : ۱۰۷

۱۸ رمضان ۳۲۸ پنجشنبه ۹ ايلول ۳۲۶

بشنجي جلد

عالم اسلام

مقالات

ایرانك حال و ماضی سنه بر نظر

سلالة حاضرہ قاجاریہ نك ایرانہ تسلطیدن بری ایران معاً و ماداً بر تدنی و انحطاط متمادی ایچنده یو وارانوب کیتمکده ایدی؛ از جوق انار قابلیت و استعداد ابراز ایدن فتح علی شاهک مخدومی عباس میرزادن باشقه بوسلالت آراسنده اصول اداره و صنعت حکمرانی ده ابراز لیاقت و مهارت ایتش بر ذات بیله یوقدر . حسود ، بخیل ، ظالم و جبار ، کندیلرینی دوشونمکدن ، کندی عظمت و سطوتلرینی یالکنز ملت و مملکتک از یله سنده بولمقدن باشقه برشی بلین سلاطین آل قاجارشو مملکت ایچون بر بلای مبرم کسلمشدیلر . ایرانی ممکن اولدینی قدر از دیلر ، بتردیلر : مملکتده عدالت ، قانون ، تدویر امور بتون معناسی ایله قالدیرلیدی . نه قوانین شرعییه ، نه تعامل اعصاره ، نه ده عادات و اخلاق ملییه رعایت ایدیلیوردی . برمتلون متوسوس اصول کیف مایشاء ایدی که کیدیوردی .

ناصرالدین شاه سلالة قاجاریه نك مثلی ، مجسمه سی ایدی . یاریم عصر مدنیته حکمرانلق ایدن بو بوالهوس ، معند ، جبار و ظالم سلطانتک زماننده ایران خیلی از یلیدی . بو ذات کندیسنه فرانسز قرالی اون دردنجی لوئی بی نمونه امثال اتخاذ ایتشدی ، اوکا امثالاً : « منم دیگر نیست » کله لرینی ورد زبان و دستور حرکت اتخاذ ایتشدی ؛ ایشته شو غایه امالی حصوله کتورمک ایچون ایرانک بتون روحنی ازدی . اوتهدن بری ایرانده ایکی صنف اهالی ایرانیلر اوزرنده تأثیر نفوذ ایده کلکده ایدی . بونلردن بریسی نجباء ، اشراف و اعیان ؛ دیگری ایسه علما ایدی . ایشته ناصرالدین شاه وار قوتی ایله شوایکی صنف اهالی بی از مکه چالیدشدی . اشراف و اعیانی از مکه ایچون امور اداره بی ادانی اجلاف و جهالالارینه کچبردی وزرا و وکلای اراذلن انتخاب ایدرک بونلرده پارلاق و شعنه دار عنوانلر اعطاسی ایله واسکی شرفا و اعیان عائله لرینه منسوب ذواتی بونلرک اللرنده زبون و محقر ایتمکله شو عائله لک اهالی اوزرنده اوتهدن بری موجود اولان نفوذ و حیثیتلرینی قیردی .

علمایه کلنجه کاه جبر و تمیدی و کاه پاره واسطه سیله ، بیک درلو تسویلات بولهرق بونلری ده اهالی اراسنده خوار و زبون ایتدی .

ظن ایدله سون که ناصرالدین شاهک شو خط و حرکتی تعقیب ایتمکدن مقصدی اهالی متغلبه نك یدظلم و جورندن استخلاص ایدی ؛ بویله اولسیدی نه اعلا ، کندیس ایدی برنیک نام قزاقمش اولوردی ؛ لاکن آنک مقصدی بشقه ایدی . علما ، اعیان و شرفایی

از مکه مقصدی یالکنز کندیسنه ، کندی بو الهوسلرینه کیف مایشاء حرکاته قارشو کله جک قوتلرک اورتهدن قالدیریلیمه سی ایدی ؛ وفی الحقیقه شومانعلر ، شو قوتلر اورتهدن قالدیریلدقدن صوکره شاه جبار میدانی بوش کورهرک ماهیتده مرکوز اولان بتون هوسات و حرصلرینه یول آچدی . بتون مملکت ، بتون اهالی بونک اللنده بر بازیمجه لهو و امب ، ظلم و فساد اولدی ؛ مملکتده امنیت جان و مال و حتی عرض و ناموس قالدیرلیدی ؛ اطرافنده بولنان اراذل و ادانی یالکنز کندی اقباللرینی ، کندی سعادتلرینی دوشونهرک وشو اقبال و سعادتک یکانه مدار و استنادی ظالمک لطف و مرحمتی اولدیفنی بیله ریک دیگرلرینه استرقاب درجه سنه وارنجهیه قدر مستبدک بتون هوسات و احتراصاتنه ، بتون کیف مایشاء حرکاته اشتراک ایتمکله برابر یاپدینی تخریباتی هان بر سایه صمدانی نك ، بر مرید من عنداللهک طرفندن یاپیلیمش انار بر کزیدد کبی کوز کلکده ایدیلر ؛ کیمسه ده اعتراض ، استشاره ، نصیحت ، موعظه ، بیان حقیقت ، جسارت و جرأتی قالمامشدی ؛ بتون ایران سرزمین عبودیت اولهرق شوفسونکار ، متلون مستبدک ظلم و جبرلرینی اوقشیوردی .

مستبد ایسه دوشورودن دوشورویه کندینی بر ظل الهی ، بروکیل آسمانی عد ایدرک ید اداره سنه من طرف الله دکل ، انسانلرک حماقت و بسفا هتی سایه سنده ودیمه ایدیلن عباد و ممالکی کندی مالی کبی تلف و اسراف ایدیوردی . بو آدم آلتش بش سنه استبداد ایدن بتون مدت عمرنده بر دفعه بیله اولسون بتون ایرانک ، بتون ایرانیلرک برپاوش کبی کندی مالی اولدیفنده اصلاحک وشبهه ایتدی . و انلرده برپاوش کبی معامله دن چکنمده دی . ایسته دیکنی اولدیریوردی ، ایسته دیکنی آشیوردی ، ایسته دیکنی یاقیوردی . وینه ایستدیکنی بی نهایه نعم و اموال ایله بختیار ایدیوردی . . بتون ایرانی کندی اوغوللری و اقرباسی اراسنده تقسیم ایتشدی . بونلرده شو مستبدی امثال ایدرک اونک اعمال و حرکاتی ، رفتار و سکنتانی کندیلری ایچون دستور ایدتمشدی . بونلرکده یکانه دوشونجهلری اهالی بی صویوب ، طالایوب انکلز بانقله لرینه پاره بر کدیرمکدن عبارت ایدی . ایشته شویولده شاهزاده لر طرفندن یاپیلان ظلم و تعدیلر تحمل فرسا بر درجهیه واردیرلیدی ؛ بالاخره اهالی نك صبر و تحملی قیریلهرق یارم قرن مدتده اجر ایدیلن ظلم لک ، فسادلرک انتقامی آلمق شرفی رضا نام بر ذاته دوشدی . شو آدمک سرگذشتی بتون ایرانک سلالة قاجاریه زماننده کچردیکی فاجعه لره بر نمونه اولهرق بوراده نقل ایدیورز :

زواللی نك بر اوغلی ، بر قادینی و بر قزی وار ایش . حاکم ولایت اولان شاهزاده اولنجه قادینک عفت و عصمتنه تجاوز ایتک ایستیور . ونه اللهدن نه پیغمبردن حیا ایتیه ریک قوجه سنی قادینی تسلیمه مجبور ایدیور : بی چاره رضا طهرانه کلیور و بوراده حضور هایونه بر عرض حال ویریور . و احوالی نقل ایدرک امداد ایستیور . اجرای عدالت یرینه شاه شو « جسور کشافک » دکنکله دو کولمه سنی امر ایدیور ؛ کویا شاهزاده نك قادینه میلی قوجه سنی طرفندن بر التفات ،

بر مرحمت کبی تلقی ایدله سی لازم کلیورمش ! هر نه ایسه زواللی رضا طهراندن خائب و مأیوس عودت ایدیور ! مکر ، بی چارینی یکی بر فلاکت بکلیورمش ! شکایتدن بی خبر اولان شاهزاده بوکره زواللی نک قیزی ، جبراً آلیور و آکاده قادینه یایدینی معامله بی اجرا ایدیور . صوکیه صره اوغلانه کلیور . بوکره ده رضا طهرانه کیدیور و عرضحال ویریور . شاه زواللی نک قتلنی امر ایدیور . فقط رضا هرصل ایسه قاجوب استخلاص کریبان ایدیور . لاکن بوشاماق ایچون دکل ! ذاتاً بونجه حقارت و استخفاف کورن ، حیاتک اک لذیذ و شرف بخش نعمتی اولان ناموسی بویه نوزی اوکنده آیاقلر آلتنه آلتوب سفیلر اللرنده فدای حرص و هوس ایدلیدیکی مشاهده ایدن بر ذاتی بردها حیاته مربوط ایده جک برواسطه قالیورمی ؟ ایشته رضانک قلبی آتش انتقام ایله سوزان اوله رق حیاتدن فقط شو انتقام لذتی طاماق هوسی ایله استانبوله کلیور ؛ اوزمان عالم اسلامک دوچار اولاکلیدیکی بلا و فلاکتلری وجه لایقی ایله دوشونمش اولان و بونلره چاره آرامق سوداسی ایله ترک وطن و دیار ایدرهک اوتیه بری به باش اورمقده بولنان مشهور سید جمال الدین افغانی استانبوله عبدالحمیدک اغفالات و افسونلرینه اویارق دارالحلافه ده اوطوریوردی . بو ذات ده بر زمان ناصرالدین شاهک تحقیرات و جبرلرینه اوغرامشدی ! رضا مشار الیه مراجعت ایدرهک شاه حقنده استفتا ایدر . مشار الیه ایسه شرعاً و عقلاً بویه بر مستبدک آرادن قالمه سی ، شمدی به قدر اجرا ایتدیکی ظلم و فسادلرک عوضی آلمه سی رضای خدا و ممنونیت نبوی بی موجب اولاجنی اکلتمش .

شوقوی رضانک بتون ترددلرینی بر طرف ایدر ؛ طوغروجه استانبولدن طهرانه عودت ایدر . و بوراده بر مساعد فرصتی بکلر برکون مستبد جبار عادی وجه ایله اوتیه دن بری سیرانکاهی اولان و شاه عبدالعظیم دینیلن موقعه کیدر ، و بوراده زیارتگاه اولان بر مقبره به داخل اولور . مکرسه رضا بوراده مخفی ایتمش ؛ همان چیقار و خنجر انتقامنی ظالمک سینئه بی دادینه صایلار : ظالم درحال روحنی ید مؤکل منتقم حقیقی به تسلیم ایدر !

بتون ایران شوخبری برمژده مسرت آمیز کبی قارشیلادی . لکن کابوس اعظمک بر اقدینی ایزلر و آثار تخریباتی شمدی ده ایرانی بو غمقده در . ایران ماده و معنی بتمشدی ..

احمد آقاف

»»»

دولت عثمانیه و فرانسه

۲

دولت عثمانیه نک فرانسه «اسکی اداره سی» (Ancien régime) ایله حساباتی ، بزم بک بویوک زیانلریمزله قیامشدر : عثمانلی پادشاهلری ، فرانسه قرالیرینی ، هابسبورغ ایمپراطورلرینک تعرضندن ، فرانسه بی

آلمانیا تسلطندن قورتارمشلر ؛ فرانسه قرالیری ایسه ، بوکا مقابل حکومت عثمانیه نک استقلالنه «قاتولیق حامیلکی» و «عهد عتیقه» دن عبارت ایکی آغیر زنجیر طاقشلردر . عثمانلیر ، فرانسه دوستلغنی قزانمده دن اول ، اوروپا دولتلرینک دشمنلقلرندن ، بویه دواملی بر ضرر کورمه مشلردی . وقتا که فرانسه قرالغیه عقد مخادنت اولندی ؛ دول نصرانیه دن ایلاک ایدندیکمز بودوست ، ممالک عثمانیه ده ساکن قاتولیق روحانیلرینه و شرق اسکله لرنده اخذ و اعطا ایله مشغول فرنک تجارلرینه بعض لطف کارلق رجاسنده بولندی . طرف دولتن ، دوستلق نامه ، «فرانسه پادشاهنک» رجاسی اسعاف بوپورولوب ، اولبابده بعض فرامین شاهانه شرف صادر اولدی . فرانسه دولتی ، صوکره دن بو فرمانلری ایسته دیکی کبی تفسیر ایدرهک ، «حمایه» و «قاییتو سیونلر» دینیلن حقوق بین الدولک اساس و روحنه قطعاً مغایر حقوق موهمه بی میدانه چیقاردی . دیگر اوروپا دولتلری ده دولت عثمانیه ایله مناسبتلرنده ، فرانسه دن ده آز منتفع اولمش اولماق ایچون ، فرانسلره ویربان فرمانلری ، فرانسه ایله عقد اولونان معاهده لری نمونه و مثال طوته رق ، کندیلرینه ده «قاییتو لاسیون» و «حمایه» حقلرینی طانییه دیوان هایونی اجبار ایتدیلر . روسیه اورتودوکس روحانیلرینک و کیت کیده بوتون ارتودوکس رعایانک حق حمایه سنی ادعایه باشلادی . انبکلتره پروتستان مسیونرلرینک و حتی پروتستان تبعه عثمانیه نک حامیسی کبی طاورانیر اولدی . بو «حمایه» مسأله سی ، اوروپا دولتلرینک عثمانلی امور داخلیه سنه مداخلات متبادیه سنی انتاج ایتدی . بویه جه دولت عثمانیه ایچنده بردکل ، بر قاج دولت تحدت ایتمش اولدی . - اوروپا دولتلری قایتو لاسیون حقسنز حقنه طایانه رق ، تبعه لرینی دولت عثمانیه قانونلرینه اطاعت مجبوریتندن قورتاردیلر . ممالک عثمانیه ده مسافر اجنیلرک هر بریسی بر سفیر کبی خارج از مملکت حقنی حائز اولدی . حکومت سنیه ، بو کونه قدر ، اجنیلردن ایستدیکی کبی ویرکی آلاماز ؛ مغایر قوانین حال و خرکتلری وقوعه کلسه اونلری اخذ و گرفت ایدره من ، یدعدالته ویره من ؛ دولت بونلره قارشلی ، سائر دولتلر درجه سنده حق حکم و اجرایی حائز دکلدیر . اوروپا دولتلری حکومت عثمانیه نک ، امور اقتصادی متعلق خصوصاتده سرستی افعال و حرکاتی «قاییتو لاسیونلری» ایله ایدن ایی به تقیید ایتدیلر : حکومت عثمانیه کمرک تعریفه لرینی ایسته دیکی کبی تنظیم ایده میور . - «حمایه» ، دولت عثمانیه ایچنده بر قاج دولت وجوده کتیرمشدی ؛ «عهد عتیقه» ایسه ، دولت عثمانیه نک استقلال و حاکمیتی اخلاص ایتدی ، زیر اسارت سیاسییه و اقتصادی بر دولتک استقلالیه تألیف اولوناماز .

حاصلی ، اوچ عصر قدر سورمن اسکی اداره فرانسه سنک دوستلغندن دولت عثمانیه نک قزانجی ، «حمایه» ایله «عهد عتیقه» ، یعنی استقلال و حاکمیت دولتن وحدت و تمامیت مهلاک ایکی ضربه اولمشدر . بونی بیطرف فرانسلر محررلری کندیلرینه ده انکار ایتزلر ، مثلاً فرانسه نک سابق بحریه ناظری ، محررین سیاسییه دن موسیو دولانسان «مسیونرلر و اونلرک حمایه سی» عنوانی بر اثرنده فرانسه